

HE 176/2022 vp

Asiantuntijakuuleminen

Marlo Puro
21.10.2022

Työllisyyspalvelut
Sysselsättningstjänster
Employment Services

Työttömyysturvalaki ja opiskelu

Työllisyyspalvelut
Sysselsättningstjänster
Employment Services

Työttömyysturvalaki ja opiskelu

- Ehdotettu mahdollisuus opiskella sivutoimisesti tai lyhytaikaisesti entistä laajemmin etuutta menettämättä on kannatettavaa. Kyse ei ole tältä osin palvelusta, vaan mahdollisuudesta opiskella etuutta menettämättä. Lyhytkestoisten ja sivutoimiston opintojen aikana haetaan töitä.
- Päätoimisen opiskelun määritelmään tarkennuksia. Laajuutta ja sivutoimisuutta tullaan edelleen laajasti arvioimaan. Ohjaava tietää usein laajuuden (etenkin sivutoimiseksi tuotteistetut koulutukset), jolloin etuuden katkeamiseen johtava selvittäminen ei tarpeen. Kuntakokeiluiden/alueellisten TE-toimistojen toimivaltaa lausua sivutoimiset opinnot on laajennettava.
- Sääntelyn monimutkaistuessa on asiakkaiden, henkilöstön ja sidosryhmien riittävästä tietoisuudesta ja osaamisesta huolehdittava. Mikäli opintoihin liittyvässä prosessissa tapahtuu virheitä, asiakkaille tulee pitkiä etuuden takaisinperintöjä, koska päätoimisella opiskelijalla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen.
- Niitä opintoja, joita ei tarvitse jatkossa ilmoittaa tai selvittää tulisi huomattavasti tarkentaa etenkin, jos tuntimäärien sijaan tarkasteltaisiin jatkossa enenemissä määrin opintojen juridista luonnetta:
 - Esimerkkeinä mainittu erilaiset lyhyehköt kurssit ja koulutukset, pätevyitymiskoulutukset sekä opinnot kansalaisopistossa -> osa näistä on jo aiemmin tulkittu harrasteluonteisiksi, joten muutos vaikuttaa tekniseltä

Opiskelu palveluna ja palvelun aikainen työnhakuvelvollisuus

Työllisyyspalvelut
Sysselsättningstjänster
Employment Services

Etuudella tuetut omaehtoiset opinnot (1/2)

- Kyse on työllistymistä tai kotoutumista edistävästä palvelusta, jota harkitessa otetaan huomioon muun ohella koulutustarve ja työvoimapoliittinen tarkoituksenmukaisuus. Palvelu lähtee asiakaan omasta motivaatiosta.
- Omaehtoinen opiskelu on investointi, jolla parannetaan aikuisväestön ammattitaitoa ja mahdollisuuksia saada työtä tai säilyttää työpaikka sekä turvataan ammattitaitoisen työvoiman saanti. Merkittävä osa kotoutumiskoulutuksesta on omaehtoista opiskelua. Minkä tahansa työpaikan hakeminen tai vastaanottaminen ei ole palvelun tarkoituksen mukaista.
- Vaikka palvelun houkuttavuutta ja sitä kautta määrää haluttaisiin laskea työnhakuvelvollisuudella, on palvelulla varmasti oma paikkansa. Huolehdittava erityisesti perusasteen varassa olevien sekä koulutuksen keskeyttäneiden koulutusasteen nostamisesta.
- Palvelu on volyymeiltään merkittävä Uudellamaalla. Tarvitaan jotain tilalle, jos asiakkaita ohjataan jatkossa muihin palveluihin.

Etuudella tuetut omaehtoiset opinnot (2/2)

- Työnhakuvelvollisuutta koskevan poikkeuksen poistamista tulisi miettiä kokonaisuutena. Jo nykyiset hakuvelvoitteet ovat haastaneet asiakkaita, viranomaista ja oppilashuoltoa.
- Työnhakuvelvollisuuden alentamisessa on vedetty valtakunnallisesti tiukkaa linjaa. Koska omaehtoisten opintojen keskeytyminen voi olla asiakkaan tilanteen kannalta epätarkoituksenmukaista, voitaisiin esimerkiksi:
 - i. säätää viranomaiselle laajempi harkintamahdollisuus alentaa opintojen aikaisen työnhakuhakuvelvoitteen määrää
 - ii. työnhakuvelvoitteen perusteella haettua työtä ei tarvitsisi nykyisessä laajuudessa ottaa vastaan tai vastaanotetusta työpaikasta voisi erota nykyistä laajemmin seuraamuksetta
- Resursoinnin tulee olla riittävän etupainotteista. Ehdotetun tehtävät toisi merkittävästi lisätyötä jo valmiiksi kuormittuneisiin palveluihin. Työnhakuvelvoitteen ymmärtäminen ja täyttäminen vaatii vahvaa lisätukea kuntakokeilun asiakasryhmässä (pitkittynyt työttömyys, maahan muuttaneet, nuoret). Riittävistä palveluhankinnoista on huolehdittava (tulkkaus, työnhaun tukemista koskevat palveluhankinnat).